

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2014. június 27-i ülése 8. számú napirendi pontja

Beszámoló a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2014. évi első féléves tevékenységéről

Előadó: Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Jogi és Ügyrendi, valamint a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott jogával élve 5/2013. (II. 15.) közgyűlési határozatával létrehozta a Tolna Megyei Értéktár Bizottságot. A Tolna Megyei Értéktár Bizottság szervezi Tolna megye területén azonosított települési és tájegységi értéktárak adatainak összesítését, gondoskodik a még nem azonosított, de Tolna megye területén fellelhető nemzeti értékek azonosításáról, létrehozza a Tolna Megyei Értéktárat és megküldi a felvett értékek listáját a Hungarikum Bizottságnak.

A bizottság a - vonatkozó kormányrendelet 3.§-a szerint – félévente beszámol tevékenységéről a közgyűlésnek:

„3.§ (1) Az értéktár bizottság működési szabályzatát a helyi önkormányzat képviselő-testülete határozza meg. Az értéktár bizottság

- a.) legalább három tagból áll;
- b.) munkájába bevonja a helyi, illetve megyei közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai és civil szervezeteket;
- c.) félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig beszámol tevékenységéről a helyi önkormányzat képviselő-testületének.”

A Bizottság munkájában a jogszabályból következően hivatalból képviselteti magát vezetőjével a Nemzeti Művelődési Intézet Tolna Megyei Irodája, a Bizottság egyhangú döntésével továbbá állandó részvételi és véleményezési jogot biztosít két

megyei szervezet - a Tolna Megyei Népművészeti Egyesület, valamint a Tolna Megyei Honismereti Egyesület - képviselőjének is, illetve, a döntés értelmében, speciális szakterületen benyújtott javaslatok véleményezéséhez esetenként meghívható egyéb szakmai szervezetek képviselője.

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság megalakulása óta a megyében 17 települési értéktár működik, közülük egyet – a Sió-menti Értéktár Bizottságot – 5 település működteti. A települési értéktár bizottságok száma – várhatóan – tovább emelkedik. (1. számú melléklet)

2014 első félévének tapasztalatai alapján a tevékenységbe bekapcsolódott településeken a helyi feladatvégzés eredményeként aktív munka indult el a hagyományok és értékek feltárása, ápolása terén. Meghatározó a civilek, önkéntesek munkája. A helyi kutatómunkák a már elfeledett értékekre is ráirányították a társadalom figyelmét. Több olyan településen pedig, ahol hivatalos önkormányzati döntés eddig még nem született, önkéntes kezdeményezés alapján zajlik a részleges előkészítő munka, amely hivatalos kereteket kapva ezeken a településeken is jól megalapozhatja bekapcsolódást a mozgalomba. Az utóbbiakra több jó példát szolgáltatott a Nemzeti Művelődési Intézet közművelődési közmunka programjában résztvevő személyek, akik ennek a tevékenységnek a helyi koordinálására és segítésére külön képzést kaptak.

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság az idei évben eddig háromszor ülésezett. Az üléseken mindösszesen 139 felterjesztést tárgyalt. Ezek közül 72 felterjesztés esetében döntött úgy a bizottság, hogy a felterjesztett értékeknek helye van a Tolna Megyei Értéktárban (2. számú melléklet). Az értéktár így tartalmazza – többek között – Tolna megye összes műemlékét is. Mindennek azért van jelentősége, mert így azon települések értékeinek egy része is szerepel a Tolna Megyei Értéktárban, ahol még nem hoztak létre települési értéktárat. Az értéktár bizottság arról is határozott, hogy a felvett értékek közül 15 értéket felterjeszt a Magyar Értéktárba, majd kezdeményezi Hungarikummá nyilvánításukat (2. számú melléklet).

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság ülésére áprilisban meghívást kaptak a megyében található települési, tájegységi értéktárak vezetői is. A meghívott testületek mindegyike képviseltette magát az ülésen. A megyei értéktár fontosnak tartja, hogy aktív kapcsolatot ápoljon a települési szintű értéktárakkal, illetve folyamatos

tájékoztatást adjon működéséről és egyúttal segítse a települési értéktárak tevékenységét.

A helyi értéktárak és az erre épülő megyei értéktár fejlődése folyamatos. A bővülés lehetősége időben gyakorlatilag korlátlan, és az értékek megsemmisülése vagy gondatlan ápolása esetén a folyamat elvben meg is fordulhat. Éppen ezért a Tolna Megyei Értéktár Bizottság feladatának tekinti nemcsak az elbírálásokat és listázásokat, hanem a befogadott értékek folyamatos népszerűsítését és a gondoskodást azok védelméről.

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság legközelebb szeptemberben ülésezik. Az elkövetkezendő hónapok során a legfontosabb teendők egyike a Magyar Értéktárba felterjesztendő értékekről szóló dokumentáció elkészítése.

Kérem a Közgyűlést, hogy fogadja el a Megyei Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámolót.

Határozati javaslat:

A Tolna Megyei Közgyűlés .../2014. (VI.27.) közgyűlési határozata a Tolna Megyei Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámoló elfogadásáról

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) kormányrendelet 3. § (1) bekezdése alapján a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2014. évi első féléves munkájáról szóló beszámolót megtárgyalta és elfogadja.

Szekszárd, 2014. június 11.

Dr. Say István
a Bizottság elnöke

1. számú melléklet		
Települési Értéktár Bizottságok		
Település	Elnök	Tagok
Szekszárd	Csillagné Szánthó Polixéna	Nagy László, Németh Judit, Ódor János, Dr. Várady Zoltán
Tamási	Miskolczi Zoltánné (igazgató, Könnyű László Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény)	-
Dunaföldvár	Fafkáné Simon Ildikó	Raffayné Kókány Judit, Lajkó Ferenc
Bátaszék	Rudolf László	Rieglerné Stang Erika, Sági Lajosné
Simontornya	Máté Imréné (igazgató, Simontornyai Vár)	Vácziné Horváth Anikó, Tóthné Unghy Ilona
Bogyiszló	Streer Tamásné	Némethné Jankovics Lídia, Virág Éva, Farkas Éva, Sánta József
Őcsény	Scultéty Erzsébet	Csapai János, Andivcs János, Heronyányi Zoltánné, Minorits Jánosné
Kistormás	kapcsolattartó: Dr. Baranyai Eszter, jegyző, Kölesd	Vargáné Kisfalvi Erzsébet
Kölesd		Dr. Kiszler Gyuláné
Medina		Sárdiné Iker Anna Konrád László
Harc		Patkó Sándorné
Sióagárd		Borbély Mihályné, Horváthné Dr. Horváth Erika, Dr. Varga Katalin
Györköny	Kuti Imréné	Rohn Mátyás, Bock Zsuzsanna
Decs	Baloghné Medgyesi Zsuzsanna	Decsi-Kiss Jánosné, Nagy Zoltán, Rohrné Nagy Katalin, Oberrihterné Wágner Julianna
Grábóc	Erős Beáta	Fuksz Márta, Szatai Éva
Dombóvár	Dr. Kriston Vízi József	
Alsónyék	Töttös Sándor Lászlóné	Kovács Anita, Vlasics Norbert
Alsónána	Molnár Géza	Sajben Pálné, Puskásné Málinger Zsuzsanna
Báta	Balogh Imréné	Mohr János Zoltánné, Pirisa Réka, Pék László, Huszárné Lukács Rozália, Farkas Tibor
Váralja	Jáhn Jánosné	Szűcs Csaba, Győrfi Andrea

TOLNA MEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

2. számú melléklet

1. A Tolna Megyei Értéktár Bizottság a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény alapján úgy határozott, hogy az alábbi helyi értékeket felveszi a Tolna Megyei Értéktárba:

a.) Agrár- és élelmiszergazdaság

- Harci Brill Pálinkaház
- Sióagárd – Leányvári Pincefalu
- A bogoyiszlói paprikatermesztés hagyományai
- Szekszárdi márc

b.) Épített környezet

- Kölesdi Kismegyeiháza és épületei
- Kölesdi református templom és parókia
- Medinai szerb templom
- Medinai Apponyi kiskastély és Kisboldogasszony kápolna
- Medinai református templom
- Harc római katolikus temploma
- Szerb ortodox templom, kútház, kolostor, Grábóc
- Bártai Tájház és Halászház
- Bártai református templom
- Bártai Szent Mihály plébánia templom
- Bártai Szent Vér Kegytemplom
- Bártaszéki Városháza
- Bártaszéki református imaház
- Bártaszéki Számvevőség épülete
- Bártaszéki Tájház épülete és gyűjteménye
- Cikádori apátsági romkert és kőtar, Bártaszék
- Bártaszéki vasútállomás épülete
- Nagyboldogasszony plébániatemplom és egyháztörténeti gyűjtemény, Bártaszék
- Alagutak, Bártaszék
- Bártaszéki kálvária kápolna
- Keresztély Gyula Városi Könyvtár épülete, Bártaszék
- Nepomuki Szent János kápolna, Bártaszék
- Szent Orbán kápolna és östölgyes
- Szent Flórián szobor, Bártaszék
- Szentháromság szobor, Bártaszék
- Bártaszéki katolikus plébánia
- Mező Kúria, Bártaszék

TOLNA MEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

- Simontornyai Vár
- Simontornyai római katolikus templom és ferences rendi kolostor
- Szentháromság szobor, Simontornya
- Simontornyai református templom
- Szentháromság szobor, Dunaföldvár
- Rozália kápolna, Tamási
- Tolna megye műemlékei
- Tolnai korábbi selyemgyár épülete és a Holt-Duna part értékei
- Tolna megyét érintő három Duna-híd
- Esterházy vadász kastély, Tamási
- Henyei kápolna, Tamási
- Mária oszlop, Tamási
- Római katolikus templom, Tamási
- Evangélikus templom orgonája, Tamási
- Würtz Ádám szülőháza, Tamási

c.) Ipari és műszaki megoldások:

- Kölesdi Sörét torony
- Cserénygáti vízimalom

d.) Kulturális örökség

- Szabadi Mihály által jegyzett, Sióagárdról szóló, Sióagárdhoz kötődő kötetei
- Sióagárd Népművészete
- Medinai Kőszegi testvérek népi hangszerei
- Szerb szokások és hagyományok Medinán
- Kölesdi Képtár és Látásmozgalom
- Bogyiszlói népviselet
- Fekete Gólya Ház, Bata
- Csanády gyűjtemény, Báticasék
- Székely Albert faórája és a székely kálvária fatáblái, Báticasék
- Báticaséki Ipartestület
- Bogyiszlói népzenei hagyományok és zenekar
- Dunaföldvári Vásár
- Tolnai selyemgyári emlékszoza, védett ipartörténeti gyűjtemény
- Bartina zenekar
- Medinai zenész dinasztia
- Kölesdi fehérhímzés
- Dr. Hermann Egyed István munkássága

TOLNA MEGYEI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

- Géza – nap, Bátaszék
- Zádor Jenő zeneszerző, zenetörténész munkássága
- Virágvasárnapi passiójáték, Bátaszék
- Iglice népdalkör, Tamási
- Markovics Gábor munkássága

e.) Természeti környezet

- Gyulaji dám
- Bogyiszlói orchideás erdő
- Pacsmagi halastavak

2. A Tolna Megyei Értéktár Bizottság a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény alapján úgy határozott, hogy az alábbi helyi értékeket felterjeszti a Magyar Értéktárba:

- Sióagárd Népművészete
- Gyulaji dám
- A bogyiszlói paprikatermesztés hagyományai
- Szerb ortodox templom, kútház, kolostor, Grábóc
- Szekszárdi márc
- Fekete Gólya Ház, Bata
- Batai Szent Vér Kegytemplom
- Bátaszéki kálvária kápolna
- Cikádori apátsági romkert, Bátaszék
- Nagyboldogasszony plébániatemplom, Bátaszék
- Simontornyai Vár
- Dunaföldvári Vár
- Tolnai selyemgyári emlékszoba, védett ipartörténeti gyűjtemény
- Tolnai korábbi selyemgyár épülete és a Holt-Duna part értékei